
KOMMUNPOLITISKT PROGRAM 2018

KRISTDEMOKRATERNA I KARLSTAD

Innehåll

1. Fria och trygga familjer
2. Barnomsorg och förskola
3. Grundskola
4. Gymnasieskola
5. Äldreomsorg
6. Ett samhälle för alla
7. Trygghet och säkerhet
8. Integration och samhällsgemenskap
9. Kultur och fritid
10. Så bygger vi Karlstad
11. Miljö och klimat
12. Jobb och näringsliv
13. Kommunens ekonomi

Fria och trygga familjer

"Människor utvecklas, mognar och mår bäst i små grupper. I den lilla gemenskap som en familj utgör får familjemedlemmarna möjlighet att ge och möta kärlek, omtanke och förståelse, men också ställas inför krav och ta ansvar. På det sättet anknyter familjen som gemenskap till människans djupaste behov – behovet att bli sedd och inte vara utbytbar."

Kristdemokraternas principprogram s. 91

Det är i mötet med andra människor vi formas som personer. Trygga familjer och andra nära gemenskaper är därför en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Ingen familj är dock den andra lik. Vår utgångspunkt är därför att familjen och andra nära gemenskaper själva så långt som möjligt ska ha makten att utforma den egna vardagen. Det offentliga uppgift är att ge stöd i detta.

Idag ser vi emellertid hur många politiker har en tendens att vilja styra och i alltför stor utsträckning lägga sig i hur människor väljer att utforma sin vardag. Det vill vi motverka. Men det finns också tillfällen då familjen inte är den trygga plats den borde vara. Då måste det offentliga finnas där, inte minst för barnens skull. Vi ser också hur vardagen för många familjer är svår att få att gå ihop. Upplevelse av stress, tidsbrist och otillräcklighet är något som många känner igen. Där har politiken en uppgift att skapa förutsättningar för att människor ska kunna utforma sin vardag så att stress, tidsbrist och upplevelser av otillräcklighet motverkas.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT

- personal och förtroendevalda inom kommunen ska utbildas i hur Barnkonventionen ska beaktas och tillämpas.
- varje familj ska ha möjlighet till stöd från en familjecentral. Fler familjecentraler behöver därför tillskapas under mandatperioden.
- familjerådgivning ska vara tillgänglig för alla och samtal ska erhållas inom max fyra veckor.
- förstagångsföräldrar ska erbjudas en gratischeck till familjerådgivningen som de kan nyttja om de vill eller har behov. Det ska finnas möjlighet att välja bland olika familjerådgivare, exempelvis genom Lagen om valfrihetssystem, LOV.
- föräldrastödsprogram ska utvecklas och erbjudas minst två gånger till blivande föräldrar och föräldrar under barnets uppväxttid. Detta ska även finnas tillgängligt sommartid.
- Home Start ska införas under mandatperioden, om möjligt i samarbete med civilsamhället.

Barnomsorg och förskola

"Förskoleverksamheten ska vara flexibel till sin karaktär och möta det enskilda barnets behov. Familjer ska kunna välja mellan olika omsorgsformer. God valfrihet för föräldrarna förutsätter mångfald i utbudet."

Kristdemokraternas principprogram s.77

Barnomsorg och förskola ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran, utveckling och lärande. En god och stimulerande omsorg möjliggör för föräldrarna att arbeta, studera eller söka jobb men har också ett pedagogiskt uppdrag där barnen förbereds inför skolan. Barns och familjers behov ska vara utgångspunkten för barnomsorg och förskola där respekt för barnet, barnets föräldrar, barnets kulturella identitet och språk är grundläggande. Barnomsorg och förskola har också en särskild uppgift att fylla för barn som kommer från familjer som av olika skäl har svårt att tillgodose barnets behov.

Under en lång tid har vi sett en utveckling mot allt större barngrupper inom förskolan. Detta är olyckligt inte minst för de yngsta som har svårare att anknyta till många olika personer. Vi ser också en tendens att förskolan gynnas framför andra omsorgsformer vilket inskränker mångfalden och begränsar familjernas möjlighet att välja.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- stor valfrihet och mångfald med flera alternativa utförare ska finnas vid val av barnomsorg och förskola.
- kommunalt drivna och enskilda förskolor ska ges samma förutsättningar.
- barngruppernas storlek i förskolan ska minska, ett maxtak på 12 barn i småbarnsgrupperna och 15 i övriga grupper ska fastställas.
- mindre barngrupper ska prioriteras framför att barn till föräldralediga erbjuds fler timmar i förskola eller annan pedagogisk omsorg.
- rätten till förskola för barn till föräldralediga och arbetsökande ska erbjudas flexibelt.
- möjlighet till plats i familjedaghem ska aktivt erbjudas alla familjer.
- familjer ska kunna utnyttja barnomsorgspengen för att även ta hand om egna och anhörigas barn.
- kommunen ska marknadsföra möjligheterna med barnomsorgspeng vid sidan av annan barnomsorg.
- syskonförtur i val till förskola och skola ska gälla, inte minst för att underlätta familjers vardagsliv .
- förutsättningarna för barnomsorg under obekvämt arbetstid ska vara goda.
- en nattöppen förskola ska inrättas i anslutning till centralsjukhuset.
- barn i förskola och barnomsorg ska ges möjlighet att ta del av kulturutbudet i kommunen.
- öppen förskola ska finnas tillgänglig i större omfattning.
- en servicegaranti ska inrättas som garanterar förskoleplats inom tre månader. Om så inte sker ska ekonomisk kompensation utgå.

- strukturer för samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri ska utvecklas för att barn i behov av stöd ska kunna fångas upp i tid.
- förskolans personal ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling.
- personalen inom barnomsorg och förskola ska ges fortbildning för att tidigare upptäcka tecken på barn som far illa och hur man tillämpar anmälningsplikten.

Grundskola

"Skolan har två huvuduppgifter: dels att stimulera elevernas intellektuella och praktiska kunskapsutveckling och kritiska tänkande och dels att, tillsammans med föräldrarna, fostra eleverna till ansvarsfulla samhällsmedborgare. Under förutsättning att skolorna har denna utgångspunkt, följer läroplanen och lever upp till kvalitetskrav, ska de ges ett stort mått av frihet att själva utforma undervisningen."

Kristdemokraternas principprogram s.78

Nyfikenhet och sökande efter kunskap är ett grundläggande drag i den mänskliga naturen. Skolan har mot denna bakgrund i uppgift att ge varje elev så goda förutsättningar som möjligt att nå sin fulla potential. Men skolan har också, som framgår av citatet ovan, ett fostrande uppdrag liksom en uppgift att stärka varje elevs självkänsla.

Tyvärr lever inte alla skolor upp till detta. Överlag ser vi fallande resultat i svenska skolor. I allt för många klassrum är det allt för dålig studiero för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen optimalt. Mobbning förekommer vilket för en del elever leder till men för livet. Vi ser också hur många elever som är i behov av olika typer av stöd inte får hjälp i tid och inte sällan "faller mellan stolarna".

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- möjligheten att välja skola ska fortsatt vara en rättighet. En mångfald av skolor, såväl avseende utförare som profil ska finnas.
- aktivt skolval ska tillämpas oavsett om man söker till en fristående eller en kommunal skola.
- på kommunens hemsida ska det finnas öppna jämförelser mellan skolorna i kommunen för att underlätta valet av skola.
- kommunalt och enskilt drivna skolor ska ges likvärdiga förutsättningar såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt.
- elever som missat målen i något ämne ska erbjudas lovskola.
- lärarnas arbetstid ska ha fokus på mer undervisningstid – det administrativa arbetet ska minska.
- skolorna ska ha kompetens och avsätta resurser för att tidigt upptäcka barn i behov av särskilt stöd.
- strukturer för samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri ska utvecklas för att barn i behov av stöd ska kunna fångas upp i tid.
- särskilt begåvade elever ska uppmärksammas och ges det stöd de behöver för att kunna utvecklas ytterligare.
- en elevhälsogaranti ska finnas som innebär att varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan varje dag.
- personalen inom skolan ska ges fortbildning för att tidigare upptäcka tecken på barn som far illa och hur man tillämpar anmälningsplikten.
- nolltolerans ska gälla mot såväl mobbing som annan kränkande behandling.
- alla elever ska erbjudas prao som organiseras och samordnas av skolan.

- skolan ska upprätta ett "ansvarskontrakt" mellan elev, föräldrar och personal med syfte att stödja eleven att nå sina uppsatta mål.
- grundskolan ska ge eleverna, utifrån deras förutsättningar, samma möjlighet till träning, utbildning och lärande som övriga elever.
- kontinuerlig kompetensutveckling ska tillhandahållas för såväl skolledare, lärare och pedagoger.
- ett nära samarbete ska finnas mellan skolan och det lokala näringslivet.
- det ska finnas fler vuxna i skolan, exempelvis klassmorfar.
- organiserad fysisk aktivitet ska finnas på schemat varje dag på låg- och mellanstadiet.
- fysisk aktivitet ska uppmuntras på raster under skolgången.
- den som medvetet förstör skolmiljön, exempelvis genom klotter, ska medverka till att återställa skadan.
- vid vägledningssamtal hos studie- och yrkesvägledare ska förutsättningarna för framtida jobb vara ett centralt perspektiv.

Gymnasieskola

"Gymnasieskolan ska i hög grad utgå från elevernas behov och intressen och bör därför präglas av mångfald. Ett brett spektrum av både teoretiska och praktiska utbildningar ska erbjudas eleverna."

Kristdemokraternas principprogram s.80

Gymnasieskolan ska ge en stabil grund inför vuxenlivet såväl för den som planerar att studera vidare som den som vill gå ut direkt på arbetsmarknaden. Möjligheten att studera är dock inget som ska vara begränsat till ett visst åldersspann. Möjligheten att komplettera sina studier ska finnas under hela livet. Gymnasiesärskolans uppdrag är att se till att eleverna, utifrån sina förutsättningar, får samma rätt till utbildning och lärande som andra elever.

Idag ser vi dessvärre hur allt för många elever inte slutför sina gymnasiestudier, särskilt gäller detta elever som börjar på något av de individuella programmen inklusive språkintrödnktion. De är också många som upplever att de valt fel program och därför byter till ett annat vilket ofta innebär att gymnasietiden förlängs. Det finns även problem med att för många elever väljer program och inriktningar inom områden där det är svårt att få jobb.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- möjligheten att välja skola ska fortsatt vara en rättighet. En mångfald av skolor, såväl avseende utförare som profil ska finnas.
- ett nära samarbete ska finnas mellan skolan och det lokala näringslivet, exempelvis vad gäller lärlingsutbildningar.
- elever i gymnasieskolan ska ges möjlighet att läsa högskolekurser.
- en elevhälsogaranti ska finnas som innebär att varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan varje dag.
- alla elever ska ges möjlighet att återkommande träffa utbildad studie och yrkesvägledare för att kunna göra välgrundade studie- och yrkesval.
- vid vägledningssamtal hos studie- och yrkesvägledare ska förutsättningarna för framtida jobb vara ett centralt perspektiv.
- kontinuerlig kompetensutveckling ska tillhandahållas för skolledare och lärare.
- varje gymnasieskola ska ha ett ansvar att snabbt och aktivt följa upp de elever som har hög frånvaro.
- gymnasiesärskolan ska verka för att de elever som har intresse och möjlighet ska erbjudas praktik eller lärlingsplatser.
- den som medvetet förstör skolmiljön, exempelvis genom klotter, ska medverka till att återställa skadan.
- gymnasieskolan ska som helhet uppmuntra ideellt engagemang i föreningar, idrottsorganisationer och liknande.
- alla elever i gymnasieskolan ska ges möjlighet att bedriva UF-företag.

Äldreomsorg

”Alla medborgare ska kunna åldras med värdighet. Det innebär att service, vård och omsorg ska vara tillgänglig och ges utifrån en helhetssyn på den enskilde med hänsyn till själsliga, andliga och materiella behov. Denna samhälleliga skyldighet innebär att äldreomsorgen måste vara väl utbyggd med hemtjänst och hemsjukvård, olika former av dagverksamhet samt ett varierat utbud av boendeformer.”

Kristdemokraternas principprogram s.59

Människovärdet beror inte på åldern eller den egna förmågan. Äldreomsorgen ska därför präglas av trygghet, värdighet och delaktighet. Vår utgångspunkt är att varje person bäst känner sina egna behov och att möjligheten till inflytande och valfrihet därför ska vara stort. Närhet och gemenskap är grundläggande mänskliga behov, något som det offentliga inte fullt ut kan tillfredsställa. Av denna anledning måste äldreomsorgen måna om goda relationer med anhöriga och ett gott samarbete med exempelvis anhöriga, föreningar, kyrkor och andra ideella krafter.

Tyvärr är ensamhet och passivitet bland äldre ett problem. Det finns också personer som inte får den omsorg de behöver och som ett resultat av detta drabbas av exempelvis undernäring men också oro och ångest.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- kommunens vård och omsorg ska vara personcentrerad.
- varje person över 85 år som vill, ska garanteras plats i anpassat boende, exempelvis särskilt boende eller trygghetsboende när personen själv bedömer att behovet finns. Detta utan biståndsbedömning.
- de olika verksamheterna ska så långt som möjligt anpassas för att möta varje persons behov vad gäller intressen, språk, livsåskådning och vårdbehov exempelvis genom profileringar och temaboenden.
- varje person själv ska kunna välja utförare av hemtjänsten genom Lagen om valfrihetssystem, LOV.
- kommunen bör verka för fler utförare av hemtjänst.
- det ska vara möjligt att välja äldreboende.
- valfrihet ska eftersträvas när det gäller andra tjänster som matleveranser och färdtjänst exempelvis genom tillämning av Lagen om valfrihetssystem, LOV och Lagen om offentlig upphandling, LOU.
- vårdserviceteam ska inrättas med personal som avlastar vårdpersonalen arbetsuppgifter, exempelvis administrativa tjänster, service i form av transporter och städning med mera.
- hög kvalitet och stor valfrihet vad gäller maten ska garanteras inom äldreomsorgen.
- Karlstad ska ha Sveriges bästa anhörigstöd. Det ska finnas tydlig information kring vilket stöd anhöriga har rätt till.
- möjligheten till avlastning för anhörigvårdare ska bli mer flexibel. Det bör vara möjligt att få avlastning bara för en helg eller en kväll.
- kommunens värdighetsgarantier ska vara tydliga och konkreta samt innehålla tydliga redovisningar vad kommunen förbinder sig till om inte värdighetsgarantin uppfylls.

- kund- och brukarundersökningar och kvalitetsuppföljningar ska utföras regelbundet och redovisas öppet och lättförståeligt på exempelvis kommunens hemsida, som stöd för den äldre eller dennes anhöriga att välja utförare.
- i samverkan med landstinget/regionen ska arbetsformer utvecklas för att på bästa sätt kunna möta och ge vård och omvårdnad för multisjuka och de mest sjuka äldre.
- palliativ och geriatrisk kompetens ska finnas på alla vårdboenden.
- den palliativa vården ska i samverkan med landstinget/regionen utvecklas för att garantera alla en värdig vård i livets slutskede.
- kommunen ska erbjuda träffpunkter för äldre i samverkan med civilsamhället med en variation av aktiviteter.
- i samarbete med landstinget/regionen ska arbetet med team med läkare och sjuksköterskor utvecklas för att förstärka hemsjukvården och minska antalet inläggningar på sjukhus.
- mobila enheter ska i inrättas i samverkan med landstinget/regionen som kan ge vård i hemmet i de fall detta är en bättre lösning än inläggning vid sjukhus
- arbetsmetoden med hemtagningsteam bestående av biståndsbedömare, fysioterapeuter, arbetsterapeuter och sjuksköterskor ska vidareutvecklas för att göra övergången från sjukhusvården till det egna boendet tryggare och anpassningen till vardagen bättre.
- kommunen ska ha en medicinskt ansvarig rehabiliterare, MAR, för att för att snabbt kunna påbörja rehabilitering efter sjukdom eller skada.
- användandet av välfärdsteknologi för såväl kunder, anhöriga som personal, bör utvecklas i syfte att öka trygghet, aktivitet och delaktighet samt stärka integritet och självbestämmande.
- antalet hemtjänstpersonal per hemtjänsttagare ska inte överstiga 10 olika personer per 14-dagarsperiod i genomsnitt.
- kommunen ska erbjuda alla över 65 trygghetslarm utan biståndsbedömning.
- tjänster som äldresjuksköterskor, Silviasystrar, eller demensjuksköterskor, ska inrättas som specialkompetens.
- det ska finnas god tillgång till trygghetsboenden.
- kommunen ska ha rätt att anställa läkare.
- kommunen ska tillsätta en koordinator som sammanställer civilsamhällets verksamheter för äldre.
- kommunen ska tillsammans med entreprenörer och investerare utveckla välfärden exempelvis genom innovationsupphandlingar och fler alternativ inom omsorgen.
- ideellt driven och idéburen vård och omsorg ska ges goda förutsättningar att växa fram och driva verksamhet.
- kommunens hemtjänsttagare ska ha information om vem som kommer, eventuella förseningar och andra förändringar samt ha möjlighet att själv kunna komma i kontakt med hemtjänstpersonalen på ett enkelt sätt.

- civilsamhället fyller för många en viktig funktion för att skapa mening och gemenskap. Samarbetet med och stödet till civilsamhället ska därför utvecklas för att äldre med begynnande demens ska kunna fortsätta sitt föreningsengagemang.
- arbetet med kognitiva hjälpmedel ska utvecklas för att personer med demens och andra funktionsnedsättningar bättre ska kunna klara sin vardag.

Ett samhälle för alla

"Myten om den perfekta människan som ideal och norm riskerar att bli ett hot mot viktiga värden som delaktighet och solidaritet. Politiken måste förankras i en människosyn som både tillmäter människan ett absolut och okränkbart värde och erkänner att alla människor är olika med olika begåvning, intressen och förutsättningar."

Kristdemokraternas principprogram s.68

Detta är en utgångspunkt för vår politik när det gäller personer med olika typer av funktionsnedsättning men även personer som på olika sätt hamnat i ett socialt utanförskap eller en social utsatthet. Gemensamt för oss människor är att vi är sociala varelser med behov av små, naturliga gemenskaper. Därför bör i normalfallet familjen och andra anhöriga ges en central plats i det stöd som ges. Insatserna ska stödja när det brister och stimulera de positiva krafter som finns hos varje person - det personliga ansvaret ska alltid beaktas.

Risken för diskriminering och negativ särbehandling är något som måste beaktas. Idag finns tyvärr många som lever i olika typer av utsatthet, särskilt sårbara är barn i otrygga hem. Runt var femte barn lever exempelvis i förhållanden där båda eller någon förälder har ett riskbruk eller missbruk av alkohol. Alltför många ungdomar har även själva destruktiva dryckes- och droganor.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- "Första linjen" ska fortsätta utvecklas i samarbete med landstinget/regionen dit barn och ungdomar och vårdnadshavare kan vända sig för att snabbt kunna få stöd och vägledning.
- kommunen ska bedriva ett aktivt arbete för att motverka risk- och missbruk vad gäller alkohol, droger, spel och nätanvändande. Särskilt fokus ska läggas på barn och unga.
- strukturer för samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri ska utvecklas för att barn i behov av stöd ska kunna fångas upp i tid.
- kommunen ska utveckla arbetet med att upptäcka och förebygga våld i nära relationer liksom hedersrelaterat våld och förtryck.
- det ska finnas tillgång till mans- och kvinnojourer.
- det sociala arbetet ska ha fokus på att förebygga och hjälpa personer att inte hamna i ett beroende av försörjningsstöd.
- samverkan med försäkringskassa och arbetsförmedling ska utvecklas för att minska antalet personer med ekonomiskt försörjningsstöd.
- "Bostad först"-modellen ska vara ett huvudalternativ i kommunens arbete mot hemlöshet.
- "Tak över huvudet- garantin" ska återaktualiseras.
- kommunen ska ha ett aktivt arbete i samverkan med bostadsföretagen för att kunna förebygga vräkning, särskilt där barn finns med i bilden.
- kommunen ska erbjuda ekonomisk rådgivning för svårt skuldsatta personer.
- kommunen ska vara ett föredöme i att anställa fler personer med funktionsnedsättning.
- kommunens tjänster inom LSS, dagligverksamhet och assistans ska prövas med upphandling enligt Lagen om valfrihetssystem, LOV och Lagen om offentlig upphandling, LOU.
- allmännyttan ska tillhandahålla ett tillräckligt antal bostadssociala kontrakt.
- när personer inom LSS erbjuds boende ska stor vikt läggas vid personliga önskemål.

Trygghet och säkerhet

”Det viktigaste sättet att bekämpa brottslighet är genom förebyggande insatser och det är framför allt vuxnas ansvar gentemot barn och ungdomar. Familjens roll att fostra och leda de unga är av största vikt... Samhället måste vidare ge tydliga signaler om vad som är rätt och vad som är fel. En snabb reaktion på begångna brott och en ökad upptäcktsrisk för förövarna är viktigt.”

Kristdemokraternas principprogram s.37

För att en kommun ska vara attraktiv krävs det att medborgarna upplever den som trygg. Att bygga ett samhälle där människor känner sig trygga handlar om att ta till sig en mängd olika perspektiv. Alltifrån att skapa naturliga mötesplatser och hur vi arbetar med ljussättning till att bekämpa organiserad brottslighet och allt däremellan. I grunden handlar det dock om ett samhälle där medborgarna känner tillit, tillit till varandra och tillit till samhällets institutioner. Här fyller det civila samhället en betydelsefull roll. I föreningsengagemang fostras vi till tillit, ansvarstagande och civilkurage.

Sedan millennieskiftet har tyvärr grovt kriminella ungdomsgäng blivit ett fenomen i Sverige. Skadegörelse, hot och våld ger upphov till otrygghet och vantrivsel i de bostadsområden där gängen är aktiva. Gängkulturen har visat sig utvecklas främst i områden där föräldrarna känner svag samhörighet med samhället.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- aktivt uppföljningsarbete ska göras inom socialtjänsten för att uppmärksamma personer som återkommande förekommer i ärenden inom barn- och ungdomsenheten.
- kontaktmannaskap för unga som begått kriminella handlingar ska finnas.
- avhoppjourer ska utvecklas, dit personer som vill lämna sitt kriminella liv kan vända sig.
- bekymringssamtal, orosmöten och liknande bör erbjudas som behandling till personer som ingår i kriminella strukturer.
- trygghetsperspektivet ska vara en integrerad del i stadsbyggnadsarbetet för att undvika att miljöer skapas som upplevs otrygga.
- klotter ska omedelbart avlägsnas för att minska upplevelsen av otrygghet.
- kommunen ska kunna finansiera poliser för att öka polisnärvaron.
- arbetet med sociala insatsgrupper ska fortgå och utvecklas.
- samarbetet skola-polis bör utvecklas, eventuellt med en specifik polis knuten till varje skola som eleverna känner igen.
- kommunen ska ha en väl upparbetad kontakt med polisen för att tillsammans kunna motverka organiserad brottslighet.
- personalen inom förskola, skola och socialtjänst ska fortbildas för att kunna upptäcka tecken på radikaliserings- och våldsbejakande extremism.
- föreningsstödet i kommunen ska vara demokratisäkrat så att inte antidemokratiska föreningar och organisationer ges bidrag.
- föräldrastödsprogram ska utvecklas och erbjudas minst två gånger blivande föräldrar och föräldrar under barnets uppväxttid. Detta ska även finnas tillgängligt sommartid.

- ett program för att motverka radikalisering och våldsbejakande extremism ska finnas och kontinuerligt följas upp.
- allmännyttan ska tillhandahålla ett tillräckligt antal bostadssociala kontrakt.

Integration och samhällsgemenskap

”Det svenska kulturarvet, byggt på kristen etik och humanism och därmed en del av den västerländska kulturen, har bidragit till skapandet av vårt lands lagstiftning och rättstradition. Denna etiska grund utgör ett sammanhållande kitt för ett mångkulturellt samhälle, som innebär att många kulturer, religioner, livsstilar, språk och erfarenheter lever sida vid sida och berikar varandra.”

Kristdemokraternas principprogram s.105

En vital samhällsgemenskap innebär att medborgarna känner delaktighet och tar ansvar inte bara för de närmaste utan för hela samhället. Denna känsla av delaktighet, tillit och ansvarstagande är avgörande för ett gott samhälle. Den är dessutom en god grund för en fungerande integration. Om integrationen däremot misslyckas är det i sig ett hot mot samhällsgemenskapen. Här ställs krav på oss som bor här sedan länge att vara öppna och inkluderande men också på dem som kommer hit att anstränga sig att bli en del av sitt nya land och acceptera de grundläggande värderingar vårt land vilar på. Att bygga upp parallellsamhällen får inte vara ett alternativ.

När många invandrare kommer till ett land under kort tid sätts samhällsgemenskapen på prov. Att de som kommer hit snabbt lär sig språket och kommer i egen försörjning är avgörande. Vi har redan idag problem kopplade till bristande integration. Om vi inte lyckas med integrationen kommer problemen att fördjupas.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- SFI-undervisning ska kombineras med praktik.
- SFI ska erbjudas även under föräldraledighet.
- samhällsorienteringen ska utökas med mer undervisning om värderingar, jämställdhet och sociala och etiska koder i Sverige.
- kommunen ska ha väl utarbetade planer för hur ensamkommande flyktingbarn snabbt ska kunna komma in i skolan, lära sig språket och få grundläggande kunskaper om det svenska samhället.
- kommunen ska uppmuntra och stödja föreningar som arbetar aktivt med att få med nyanlända i sina verksamheter.
- lovskola ska erbjudas alla elever som inte når målen i svenska som andraspråk.
- personalen inom förskola, skola och socialtjänst ska fortbildas för att kunna upptäcka och bemöta hedersproblematik.
- informationskampanjer om varje medborgares fri- och rättigheter ska genomföras där det bland annat uppmanas att polisanmäla trakasserier från så kallade “sedlighetspoliserna”
- praktikplatser för nyanlända ska tillhandahållas
- försörjningsstöd ska kombineras med aktivitetskrav.
- planer för genomgången samhällsorientering för nyanlända ska vara en förutsättning för att få försörjningsstöd.
- kommunen ska vara en förebild när det gäller att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

- det lokala näringslivet ska uppmuntras att delta i mentorskapsprogram för invandrare som vill starta eget.
- nyanlända ska erbjudas starta eget-utbildning.

Kultur och fritid

”Ett vitalt civilsamhälle är av stor betydelse eftersom engagemang i föreningar, frivilligorganisationer och samfund innebär demokratisk fostran och normöverföring. Det främjar också det personliga ansvarstagandet. Dessutom är det civila samhället en mötesplats där sociala kontakter skapas och utvecklas både inom och mellan generationer.”

Kristdemokraternas principprogram s.98

Ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och friluftsliv bidrar till ett samhälle där det är gott att leva. Något som också har stor betydelse för att skapa en attraktiv kommun eller region. Ett samhälle utan ett rikt kulturliv är fattigt och missar den inspiration som kulturella uttryck förmedlar. Det offentliga ska dock inte primärt utföra verksamheten, däremot i samverkan med civilsamhälle och näringsliv skapa förutsättningar för att medborgarna ska kunna erbjudas ett rikt och varierande kultur-, fritids- och friluftsliv.

Ett problem är att såväl ideellt engagemang som deltagande i kulturaktiviteter är ojämnt fördelat bland medborgarna. Samtidigt som engagemangsgraden generellt sett är hög i Sverige står många i socialt utsatta områden helt utanför det organiserade civilsamhället, personer som i större utsträckning även är arbetslösa. Detta är ett hot mot samhällsgemenskapen.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- kultur- och fritidspolitiken ska kännetecknas av mångfald och tillgänglighet för alla.
- civilsamhället, exempelvis idrottsföreningar, studieförbund, scouterna, samfund och andra organisationer ska ha en betydande roll i att bedriva kultur- och fritidsverksamhet.
- stödet till civilsamhället ska utformas så att det inte inskränker organisationernas självbestämmande förutsatt att organisationerna står upp för demokrati och mänskliga rättigheter.
- kommunen ska sammanställa information och informera om de möjligheter till kultur, fritidsaktiviteter och friluftsliv som finns.
- personer med funktionsnedsättning ska ha en självklar tillgång till kultur- och fritidsutbud.
- kulturskolan ska vara en prioriterad del i kommunens barn- och ungdomsverksamhet med ambitionen att fler barn och unga ska nås av verksamheten.
- kommunala anläggningar såsom idrottshallar och skolor ska vara tillgängliga för föreningslivet.
- föreningar ska även erbjudas att själva driva anläggningar där så är möjligt.
- det ska finnas tillräckligt med platser som uppmuntrar till spontanidrott.
- kommunen ska införa en fritidspeng som kan sökas av barnfamiljer med försörjningsstöd för att stödja barnens föreningsengagemang.
- kultur ska erbjudas på äldreboenden i samverkan med kulturinstitutioner och civilsamhälle.
- kommunen och landstinget ska i samverkan slå vakt om att bevara och tillgängliggöra det lokala och regionala kulturarvet.

Så bygger vi Karlstad

”Ett samhällsbyggande utifrån en kristdemokratisk värdegrund innebär att planera för trygga och vackra miljöer där invånarna själva tar aktiv del i beslutsprocessen och känner sig delaktiga i skapandet av sina närmiljöer.”

Kristdemokraternas principprogram s.101

Hur städer och samhällen planeras och gestaltas spelar stor roll för hur de utvecklas och upplevs. När den goda staden/samhället planeras bör vi ha ett ”hundraårsperspektiv” och sträva efter långsiktig kvalitet och hållbarhet - ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Särskild hänsyn bör tas till arkitektoniska och kulturella värden. Bostäder ska planeras för olika människors behov. Hyresrätter, bostadsrätter och äganderätter samt kommersiella lokaler och offentlig service ska blandas för en levande stadsmiljö. Det är också viktigt att ha en planering för hela kommunen, inte bara tätorterna.

Idag har vi dessvärre en bostadssegregation som motverkar socialt hållbara städer. Vi har också en stor bostadsbrist som gör att det är svårt att komma in på bostadsmarknaden. Vi ser även att många yngre lämnar landsbygden och att en stor del av servicen där försvinner.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- när nya områden planeras ska kommunen eftersträva en blandning av olika upplåtelseformer.
- i planarbetet ska åtgärder för att göra kollektivtrafikresandet mer attraktivt prioriteras, exempelvis genom att korta restider och öka tillgängligheten.
- arkitektoniska och estetiska värden ska väga tungt när kommunen utvecklas.
- ett arkitekturprogram ska tas fram för kommunens fortsatta planarbete.
- vid planering ska särskild hänsyn tas till kulturbyggnader och kulturellt intressanta bebyggelsemiljöer som ska värnas och bevaras för framtida generationer.
- kommunen ska vara en förebild när det gäller träbyggnation för att därigenom bidra till ökad kunskap och erfarenhet inom området.
- stadsdelar ska planeras för både bostäder, arbetsplatser och kommersiella aktiviteter.
- i stadsmiljö ska bottenvåningar så långt som möjligt planeras för annat än bostäder såsom arbetsplatser och kommersiella verksamheter.
- förskolor, skolor samt boende för äldre och för personer med funktionsnedsättning ska finnas med tidigt i planarbetet.
- nya områden ska planeras för Karlstads framtida utveckling.
- omvandling av områden från äldre industrimark till bostäder och service ska fortsätta.
- även de som bor utanför tätorterna har rätt till en fungerande kollektivtrafik.
- goda förutsättningar för gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik ska prioriteras när kommunen utvecklas även om bilen fortfarande kommer att fylla en viktig funktion.
- i planarbetet ska det finnas skrivningar om hur tryggheten påverkas, så kallade ”Trygghetsbeskrivningar”.
- grönytor ska planeras utifrån kvalitetsmått och inte bara kvantitetsmått.

- vid bostadsplanering ska möjligheterna att få bostad för personer som har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden beaktas.
- kommunen ska prioritera tillgänglighetsfrågor vid planering för nyproduktion och av nya områden.
- Gravaleden bör färdigställas.
- kommunens gatu- och vägnät ska vara väl underhållet. Dagens underhållsskuld ska arbetas bort.

Miljö och klimat

”Vi ska agera med en långsiktig helhetssyn med respekt för vår samtida omgivning och kommande generationer. Förvaltarskapet gäller både de egna personliga tillgångarna och de materiella värdena; miljö och naturresurser. Vi ska agera på ett sådant sätt att vi med stolthet kan överlämna frukterna av vårt arbete.”

Kristdemokraternas principprogram s.137

Förvaltarskapstanken är bärande del i den kristdemokratiska ideologin. På miljöområdet innebär det att vi inte får förbruka vår jord och dess tillgångar. Den kanske viktigaste miljöfrågan att arbeta med idag är att motverka uppvärmningen av jorden. Kommunen/landstinget/regionen har en särskild nyckelroll i arbetet att bygga ett samhälle där skadlig miljöpåverkan minimeras, energin är förnyelsebar, trafiksystemen hållbara, bostadsmiljöer sunda och där naturresurser tas tillvara i ett kretslopp.

Vid sidan av klimatfrågan är övergödning, utsläpp av gifter och hormonstörande ämnen, inte minst i barns närmiljö, utmaningar som måste hanteras. I många av våra städer är bristen på tysta miljöer ett problem att förhålla sig till.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- barnrättsperspektivet ska vara centralt vid utformande av verksamheten.
- kommunen ska arbeta för en ökad andel närproducerade livsmedel i måltidsverksamheten inom förskola, skola och äldreomsorg alt. på sjukhusens vårdavdelningar.
- upphandling av närodlade livsmedel ska främjas genom mindre omfattande upphandlingar för att fler och mindre leverantörer ska kunna medverka.
- utbyggnad och underhåll av gång- och cykelvägsnätet ska vara prioriterat i kommunens infrastruktursatsningar.
- kommunens förskolor ska vara giftfria.
- hormonstörande ämnen ska fasas ut. Särskilt viktigt är detta i miljöer där barn och unga vistas, exempelvis förskolor och skolor.
- miljözoner för tung trafik ska utredas.
- kommunen ska planera för en hälsofrämjande närmiljö som innebär närhet till grönområden, gång- och cykelvägar.

Jobb och näringsliv

”Ett konkurrenskraftigt och differentierat näringsliv är en förutsättning för det goda samhället och en god välfärd. Detta innebär i sin tur att ett gott klimat måste skapas och vidmakthållas för ett dynamiskt småföretagande, där enskilda människors idéer, kreativitet och entreprenörskap får möjlighet att blomma ut.”

Kristdemokraternas principprogram s.126

Möjligheterna för politiker att skapa jobb är högst begränsade, däremot kan vi bidra till att det blir lättare att driva företag. En kommun eller region med välmående och framgångsrika företag har lägre arbetslöshet, högre tillväxt och bättre förutsättningar att finansiera välfärden. Att förbättra attityderna till företagande är därför en angelägen politisk fråga. För kommunen handlar det om att skapa en förståelse för företagets situation och behov. Vi är även beroende av ett välfungerande och flexibelt utbildningssystem där människor i olika faser av livet kan utveckla sin kompetens.

Trots återhämtningen på arbetsmarknaden finns det alltför många som står utanför. Det rör sig framförallt om personer med ohälsa eller funktionsnedsättningar och personer med otillräcklig kompetens. Därtill finns idag en stor grupp förhållandevis nyanlända som riskerar att hamna i långvarigt utanförskap om de inte kommer in på arbetsmarknaden. Samtidigt finns det brist på arbetskraft inom många områden. Här behöver kommunen i samverkan med arbetsförmedling och företag förbättra sitt matchningsarbete.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- kommunens service till företagen ska tydliggöras genom att servicegarantierna utvärderas och utvecklas.
- det ska tas fram en policy mot osund konkurrens från kommunalt driven verksamhet.
- de offentliga upphandlingarna ska förenklas genom mindre detaljstyrda upphandlingar och förenklade förfrågningsunderlag.
- kommunen bör bli bättre på att informera om kommunens upphandlingar för att underlätta för fler att delta.
- det ska ställas krav på kvalitet i upphandlingarna och det ska gå att följa upp vilken kvalitet som levereras.
- kommunen ska satsa på entreprenörskap i grundskolan och gymnasieskolan.
- gymnasieelever ska erbjudas att bli ”Sommarlovsentreprenörer”.
- alla elever i gymnasieskolan ska ges möjlighet att bedriva UF-företag.
- försörjningsstöd ska kombineras med aktivitetskrav.
- vid elevers vägledningssamtal hos studie- och yrkesvägledare ska förutsättningarna för framtida jobb vara ett centralt perspektiv.
- utmaningsrätt och Lagen om valfrihetssystem, LOV ska tillämpas för att öka mångfalden av utförare inom olika kommunala verksamheter.
- medel ska avsättas för att stödja ideella sektorns möjlighet till socialt företagande och då särskilt som utförare av välfärdstjänster.

- kommunen ska ta initiativ för samverkan mellan olika aktörer som kommun, landsting/region, arbetsförmedling och försäkringskassa för att människor ska kunna gå från arbetslöshet till studier eller arbete.
- kommunen ska i samverkan med näringslivet intensifiera arbetet för att fler personer långt från arbetsmarknaden ska kunna få praktikplats.
- kommunen ska föregå med gott exempel då det gäller att anställa personer med någon form av arbetshinder, exempelvis funktionsnedsättning och språksvårigheter eller personer som är i behov av rehabilitering.
- kommunen ska stödja och uppmuntra arbetsintegrerade sociala företag.
- kommunen ska tillämpa så kallade utbildningsanställningar inom vård och omsorg under specialistutbildning för att öka tillgången på kvalificerad personal.

Kommunens ekonomi

”Ett gott samhälle kan inte förverkligas utan en väl fungerande samhällsekonomi med politisk och personlig frihet i balans. Dessutom krävs en långsiktighet vilket förutsätter ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.”

Kristdemokraternas principprogram s.115

Ett välmående näringsliv och fler personer i arbete skapar de skatteintäkter som krävs för en fungerande välfärd. Men ett gott samhälle behöver även en väl fungerande offentlig sektor. Kommunen/landstinget/regionen har fått ett allt större åtagande, vilket innebär att arbetsgivaransvaret omfattar fler anställda och fler yrkeskompetenser. Det ställer större krav på styrning och uppföljning av sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter i verksamheterna. Det ställer också krav på ständiga prioriteringar, effektivisering och förnyelse av verksamheterna.

En utmaning för kommunens/ landstingets/ regionens ekonomi är att med en åldrande befolkning är det fler som ska försörjas. Ett liknande problem uppstår om vi får stora grupper som hamnar utanför arbetskraften på grund av misslyckade studier eller bristande integration. Detta i kombination med medborgare som successivt får allt högre förväntningar på vad det offentliga ska stå för riskerar att skapa en olöslig ekvation. Därför behöver vi föra en diskussion om vad vi faktiskt kan förvänta oss att det offentliga står för, men också hur kommunens/landstingets/regionens verksamhet kan utvecklas och bli mer effektiv.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT

- kommunen ska drivas med hög effektivitet och ett gott förvaltarskap där kärnverksamheterna prioriteras.
- om förutsättningar finns ska skatten sänkas.
- styrning och uppföljning av sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter i verksamheterna ska återkommande utvärderas.
- välfärdstjänsterna ska kunna levereras av en mångfald av utförare, bland annat genom att använda Lagen om valfrihetssystem, LOV, utmaningsrätt och Lagen om offentlig upphandling, LOU.
- det ska utfärdas tydliga kommunala servicegarantier för kommunens tjänster, med tydliga besked om vilka effekter det blir för kommunen om garantin inte uppfylls.
- kommunen ska inte överta föreningars och enskildas ansvar eller uppgifter, utan istället vara ett stöd om så behövs.
- medarbetare ska så långt som möjligt erbjudas den tjänstgöringsgrad som önskas.
- omotiverade löneskillnader mellan olika grupper av anställda ska fasas ut i samband med lönerevisioner. Särskilt uppmärksamhet bör ges åt könsrelaterade skillnader.
- kommunen ska ha tydliga uppförandekoder för att kunna ställa och följa upp sociala, miljömässiga och etiska krav vid upphandling.
- kommunen ska successivt arbeta bort underhållsskulden på byggnader, vägar och övrig infrastruktur.